

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

FACTORS AFFECTING QUALITY OF LIFE OF PEOPLE LIVING UNDER THE ADMINISTRATION OF SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN THE AREA OF MUANG DISTRICT IN MAHA SARAKHAM PROVINCE

รัชนิดา ไสยรส¹

Ratchanida Saiyaros¹

Received : 10 ก.พ. 2561

Revised : 21 ส.ค. 2561

Accepted : 22 ส.ค. 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 367 ครัวเรือน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธี Enter นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเสนอแนะผู้วิจัยใช้วิธีการพรรณนาและอธิบาย ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เท่ากับ .712

4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขา สามารถอธิบายว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้ร้อยละ 56.50 ($R^2 = .565$)

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล

¹อาจารย์พิเศษ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อีเมล: pook_maymay@hotmail.com

¹Lecturer Special of Political Science and Public Administration, Master of Public Administration

(Public and Private Management) Rajabhat Maha Sarakham University Email : pook_maymay@hotmail.com,

Tel.+669 5668 2895

Abstract

The purposes of this research were to study; the level of factors affecting quality of life of people living under the administration of subdistrict administrative organizations Khwao , the level of quality of life development, factors affecting quality of life, and the recommendations regarding quality of life of people living under the administration of the area of study. The sample size 367 were heads of each household or substitutes whose ages was 18 years or over . The statistics applied for analyzing data were frequency, mean, percentage and standard deviation. The hypothesis was analyzed by Pearson-moment correlation, and multiple regression analysis (Enter method) with the statistic significant level at .05. Then, the recommendations were proposed by using narrative and analytic induction method. The results of the research were as follows;

1) The level of factors affecting quality of life of people living under the administration of subdistrict administrative organizations Khwao, as a whole or each aspect statically calculated result was rated at a high level.

2) The level of quality of life development, factors affecting quality of life and the recommendations regarding quality of life of people living under the administration of the area of study, as a whole or each aspect statically calculated result was rated at a high level.

3) The relationship between factors affecting quality of life of people living under the administration of subdistrict administrative organizations Khwao, as a whole was rated at a high level (.712).

4) The factors could explain factors affecting quality of life of people living under the administration of the area of study with statistically calculated and revealed at 56.50 percent ($R^2 = .565$)

Keyword : Quality of Life, People, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

การบริหารปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยประกอบไปด้วยประชากรจำนวนมาก และพื้นที่อันกว้างไกลรัฐบาลที่เป็นศูนย์กลางแต่เพียงสถาบันเดียวย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากหรือเกิดสภาพของความไม่ประหยัคงบประมาณในเชิงขนาดและขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการถ่ายเทอำนาจในทางการเมือง การปกครองให้อยู่ในมือขององค์กรส่วนท้องถิ่นหรือสถาบันที่อยู่นอกศูนย์กลางออกไป ด้วยเหตุนี้คุณค่า และความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นเป็นการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชน ภายในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยทางการเมืองการปกครองจำนวนเล็ก ๆ ที่มีมากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยพื้นที่เหล่านั้นย่อมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คน ในท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้การบริหารและการปกครองที่มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่รัฐบาลกลางเพียงแห่งเดียว

ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนนั้น ๆ จึงจำเป็นต้องกระจายระบบงานให้มีลักษณะคล่องตัว และปรับตัวให้ยืดหยุ่น นั่นก็คือการสร้างหน่วยการปกครองที่เรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มาจัดให้บริการและแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นและยังจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับหลักความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตย (สุพจน์ เจริญขำ, 2554 : 1)

คุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2557 จำนวน 5 ด้าน พบว่า 1) ด้านสุขภาพอนามัย ประชากรในประเทศไทยในชนบท ยังมีปัญหาการบริโภคอาหารไม่เพียงพอหรือไม่ถูกต้องตามหลักโภชนาการและมีโอกาสในการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขน้อยเนื่องจากอยู่ห่างไกลและมีฐานะยากจน การขาดสุขนิสัยที่ดีไม่ระมัดระวังตนในการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ 2) ด้านที่อยู่อาศัย ปัจจุบันนี้มีความสำคัญมากเพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต แต่ประชาชนบางกลุ่มยังขาดบ้านอาศัยที่มั่นคง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ 3) ด้านการศึกษา เป็นปัจจัยที่ช่วยยกปัจจัยชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สูงขึ้น โดยความไม่รู้หรือการขาดการศึกษาเป็นการตัดโอกาสในการพัฒนาชีวิต 4) ด้านรายได้และการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยโดยตรงที่อยู่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพชีวิตประชาชน แม้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ทุกวันนี้โดยเฉพาะเกษตรกรกลับมีหนี้สินเป็นจำนวนมาก 5) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมไทยได้ชื่อว่ามีความสงบ ปัจจุบันไม่มีการสู้รบหรือการก่อการร้ายรุนแรงอย่างใดก็ตาม ข้อสังเกตว่ามีปัจจัยประการที่คุกคามต่อความปลอดภัย เช่น อิทธิพลในท้องถิ่น การแพร่ระบาดของอาวุธสงคราม การค้าและการยาเสพติด บ่อน การพนันและอบายมุขต่าง ๆ ทั้งหมดนี้เป็นบ่อเกิดของอาชญากรรม (The Board of Directors of improvement the quality of life of the people, 2014 : 3)

การพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาจากนโยบายของภาครัฐที่มีการกระจายอำนาจการปกครองตามลำดับขั้น จากการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารส่วนภูมิภาคและการบริหารส่วนท้องถิ่น มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดปัญหาดังกล่าวอย่างสอดคล้องกัน โดยนโยบายที่ผ่านมาได้กำหนดให้มีแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วนั้น เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกพื้นที่รวมทั้งพื้นที่ห่างไกลดีขึ้น ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรในบางประเด็น (พ่ายพ ชินวัตร และโชติรัส ขวัญชัย, 2559 : 205) ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 มาตรา 44 ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรูปแบบแตกต่างจากสภาตำบลในรูปแบบเดิมโดยสิ้นเชิง ทั้งนี้เพราะได้กำหนดไว้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและให้มีพนักงานส่วนตำบลซึ่งประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลังหรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี และส่วนโยธา ซึ่งมีหัวหน้าส่วนโยธาหรือนายช่างโยธาเป็นผู้รับผิดชอบงานในแต่ละหน่วยงาน โดยให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลรองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย โดยงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบนั้นจะมีลักษณะงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ

จากการศึกษางานวิจัยของรัตนา ต้นสวรรค์ (2553 : 45-48) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานการจัดบริการการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอนาคู จังหวัดนครพนม หาญชัย เรือนกุล (2554 : 57-60) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอนาคู จังหวัดพะเยา กฤษฎา เว้นบาป (2556 : 100-103) ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและสาธารณสุขกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย สรุปผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนจะพัฒนาได้นั้นต้องมีปัจจัยหลายด้าน อาทิเช่น ความหนาแน่นของประชากร ระบบสังคมและวัฒนธรรม การดำรงชีพ ทรัพยากร โดยคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ได้รับจากแผนพัฒนาสังคมและสาธารณสุขจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ คุณภาพประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์จะเป็นด้านการศึกษา ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการวางแผนครอบครัว อยู่ในระดับน้อย ประชาชนในท้องที่มีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนมาก ดังนั้นควรมีการพัฒนามาตรฐานการดำรงชีพ ประชากร ระบบสังคม และวัฒนธรรม กระบวนการพัฒนา ทรัพยากร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและประสงค์อยากเห็นคุณภาพของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อจะนำผลการวิจัยไปนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการวางแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปรวมทั้งหมด จำนวน 4,395 ครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2560)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปรวมทั้งหมด จำนวน 4,395 ครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม (สำนักบริหารการทะเบียน

กรมการปกครอง, 2560) โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) จำนวน 367 ครึ่งเรือน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านมาตรฐานการดำรงชีพ ปัจจัยด้านภาวะประชากร ปัจจัยด้านระบบสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนา ปัจจัยด้านทรัพยากร โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ด้าน ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านภาวะสุขภาพและการทำหน้าที่ และด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ จังหวัดมหาสารคาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย โดยมีวิธีการรายละเอียดและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขออนุญาตแนะนำตัวผู้ศึกษาวิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัยในการเก็บข้อมูล 3 คน เพื่อแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจงขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จนครบตามจำนวน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม

4.2 ระดับวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ จังหวัดมหาสารคาม

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านมาตรฐานการดำรงชีพ ด้านภาวะประชากร ด้านระบบสังคมและวัฒนธรรม ด้านกระบวนการพัฒนา และด้านทรัพยากร กับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังต่อไปนี้

5.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) จะเป็นการวิเคราะห์ขั้นตอนที่นำเสนอการพรรณนาลักษณะของข้อมูล สถิติที่ใช้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

5.1.2 สถิติที่ใช้ในการวัดระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การแจกแจงความถี่ และใช้การพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Analysis)

5.2 สถิติเชิงตีความ (Inference Statistics) จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงประชากรซึ่งผู้วิจัยจะใช้สถิติหลักเพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Enter นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับปัจจัยคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากทั้งหมดจำนวน 5 ด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านมาตรฐานการดำรงชีพ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการพัฒนาด้านภาวะประชากร ด้านทรัพยากร และด้านระบบสังคมและวัฒนธรรม

2. ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับการพัฒนาอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านภาวะสุขภาพและการทำหน้าที่ รองลงมา คือ ด้านอัตมโนทัศน์ และด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการประเมินทางเลือกเท่ากับด้านการตัดสินใจซื้อ มีระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความพึงพอใจในชีวิต

3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เท่ากับ .712

4. ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้ร้อยละ 56.50 มีค่า $R^2 = .565$ Adjusted $R^2 = .559$ R^2 Change = .565 และมีค่าของ F เท่ากับ 93.805 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha .0$

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือหัวหน้าครัวเรือนควรเอาใจใส่ดูแล และปลูกฝังสมาชิกในครัวเรือนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและครอบครัว รองลงมาคือ ประชาชนควรให้ความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น ควรมีการบริการด้านสาธารณสุข โดยตรวจสุขภาพประจำปีให้กับประชาชนในหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านควรมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และให้ความร่วมมือในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน ควรเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของนักการเมือง ข้าราชการให้ตระหนักถึงคุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต คุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีต้องลด ละ เลิก อบายมุข ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน เช่น เทศกาลวันปีใหม่ เทศกาลวันสงกรานต์ เทศกาลวันลอยกระทง เป็นต้น ประชาชนควรปฏิบัติตามธรรมเนียมและประเพณี รักและเคารพผู้อาวุโส ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านควรมีที่ออกกำลังกายร่วมกัน และคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนควรจะนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการชุมชน

อภิปรายผลและสรุปผล

ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Chandra and Sharma (2001 : 5) ที่ได้กล่าวไว้ว่าคุณภาพชีวิตประกอบด้วย 1) มาตรฐานการดำรงชีพ ซึ่งแต่ละสังคมจะมีระดับหรือมาตรฐานที่แตกต่างกัน และสามารถพิจารณาได้จากองค์ประกอบย่อย ๆ อีกหลายประการ คือ รายได้ สุขภาพ อนามัย อาหารและโภชนาการ ระดับการศึกษา ที่อยู่อาศัย บริการหรือสวัสดิการ 2) ภาวะประชากร คือขนาดหรือจำนวนประชากร จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อสภาวะความเป็นอยู่หรือลักษณะการดำรงชีวิตของประชากรในแต่ละสังคม 3) ระบบสังคมและวัฒนธรรมก็มีส่วนสำคัญในการกำหนดชีวิตความเป็นอยู่ สิทธิหน้าที่ แนวปฏิบัติ ตลอดจนความคิดความเชื่อของประชากร 4) กระบวนการพัฒนา จะทำให้มีการพัฒนาทั้งด้านตัวประชากร และสังคม ควบคู่ไปกับการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญทางด้านวัตถุ และ 5) ทรัพยากร เป็นสิ่งที่มีคุณค่าหรือประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และทำให้มนุษย์มีความสุขสมบูรณ์และสะดวกสบายมากขึ้น ทรัพยากรที่จะช่วยเสริมสร้างคุณภาพการดำรงชีวิตได้ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ มาลากุล ณ อยุธยา (2550 : 94-95) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี สรุปผลการวิจัยพบว่าข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตตามความเป็นจริงของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี รวม 10 ด้าน ในภาพรวมพบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี มีคุณภาพชีวิตตามเป็นจริงอยู่ในระดับจริงมาก โดยด้านชีวิตครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านที่อยู่อาศัยมีค่าเฉลี่ย ด้านสุขภาพอนามัยมีค่าเฉลี่ย ด้านการพัฒนาจิตใจมีค่าเฉลี่ย ด้านอาหารและโภชนาการมีค่าเฉลี่ย ด้านการได้รับบริการขั้นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ย สำหรับด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

มีค่าเฉลี่ย ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ย ด้านการบำรุงรักษาสสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ย และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ กรรชา (2550 : 82-83) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลกกกุง อำเภอมือเืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิต ระดับสูงสุด (ร้อยละ 23.2) ระดับสูง (ร้อยละ 67.6) และระดับปานกลาง (ร้อยละ 9.2) ตามลำดับ

และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา ต้นสุวรรณ (2553 : 45-48) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานจัดการบริการการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอนาคู จังหวัดนครพนม สรุปผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการบริหารส่วนตำบลกุดฉิม มีการจัดการได้ตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ และด้านการส่งเสริมกีฬา และตรงกับความต้องการของประชาชนน้อยที่สุด ได้แก่ ในด้านการจัดให้มีการบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ผลการดำเนินงานจัดการบริการสวัสดิการเกี่ยวกับคุณภาพบริการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าคุณภาพอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของหาญชัย เรือนกุล (2554 : 57-60) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา สรุปผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง

และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล ศิริศักดิ์ไพบูลย์ (2556 : 102-104) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สรุปผลการวิจัยพบว่า บทบาทและอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ด้านการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับโอกาสทางสังคมที่เสมอภาคและทั่วถึง และด้านการจัดให้มีบริการสาธารณะและการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของชุมชน

สมมุติฐานที่ 2 ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่าระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Zhan (1992 : 179) ได้อธิบายถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ด้านความพึงพอใจในชีวิต คือบุคคลจะมีความพึงพอใจในชีวิตได้จากความสำเร็จในชีวิต บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย สิ่งแวดล้อม และภาวะสุขภาพ 2) ด้านอัตมโนทัศน์ เป็นความรู้สึกรู้สึกหรือความเชื่อมั่นเกี่ยวกับตนเองในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เป็นเรื่องของความผาสุกด้านจิตใจ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง รวมทั้งภาพลักษณ์ของตนเอง 3) ด้านภาวะสุขภาพและการทำหน้าที่เป็นการรับรู้ส่วนบุคคลถึงการมีสุขภาพที่ดี ปราศจากโรคภัย และความสามารถที่จะปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

ให้ประสบความสำเร็จ 4) ด้านปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ เป็นการรับรู้ถึงความผาสุกด้านจิตใจที่บุคคลรู้สึกได้จากความปลอดภัยในชีวิต ความมีคุณค่าในตนเองทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิตที่มาจากปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ อาชีพ การศึกษา และรายได้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงระวี แก้วเมืองผาง (2552: 161-162) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย สรุปผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย คือ FARMERS MODEL ที่ประกอบไปด้วย F = ครอบครัว (Family) A = ภูมิปัญญาท้องถิ่นทางเกษตร (Agricultural Heritage) R = สิ่งแวดล้อม (Resource) M = การมีส่วนร่วม (Management) E = เศรษฐกิจ (Economic) R = การสร้างเครือข่าย (Rural Network) S = วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology) 4) ผลการประเมินรูปแบบที่พัฒนาได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่อื่น พบว่า คุณภาพชีวิตของเกษตรกรหลังเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนชาวนา มีคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับสูงมากทั้งทางด้านครอบครัว สุขภาพ จิตใจ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตน์ฐาภัทร บุญवाल (2554 : 113-115) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมุกดาหาร สรุปผลการวิจัยพบว่าผลการใช้แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมุกดาหาร ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ และด้านโอกาสในการใช้และพัฒนาความสามารถของพนักงานอยู่ในระดับมาก

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของประภารัตน์ ช่างเรือน (2552 : 64-66) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม กรณีศึกษา : ชุมชนตำบลป่าตึง อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย สรุปผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมในชุมชนตำบลป่าตึง อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการแก้ไขปัญหาเสพติด ด้านการจัดสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ ด้านสาธารณสุขมูลฐาน ด้านการส่งเสริมนันทนาการและกิจกรรม และด้านการศึกษา ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านมาตรฐานการดำรงชีพ ปัจจัยด้านภาวะประชากร ปัจจัยด้านระบบสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนา ปัจจัยด้านทรัพยากร ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้ร้อยละ 56.50 มีค่า $R^2 = .565$ Adjusted $R^2 = .559$ R^2 Change = .565 และมีค่าของ F เท่ากับ 93.805 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha .05$ จากผลการวิจัยจึงกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ กรรธา (2550 : 82-83) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลกกกุง อำเภอมะจัน จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ และมีคุณธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลกกกุง อำเภอมะจัน จังหวัดร้อยเอ็ด

และสามารถอธิบายคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 59 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยด้านคุณธรรมสามารถอธิบายความแปรปรวนคุณภาพชีวิตได้ดีกว่าปัจจัยด้านภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านมีความรู้ ด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผล

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แสงระวี แก้วเมืองฝาง (2552 : 161-162) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย สรุปผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกร พบว่า ด้านครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวอบอุ่นและเป็นสุข ครอบครัวปลอดภัย การพบปะสังสรรค์และการทำกิจกรรมร่วมกัน ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การรักษาสมดุสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านวัฒนธรรม ประเพณี ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การมีสิ่งอำนวยความสะดวกในครัวเรือน ความพอเพียงของรายได้ ความมั่นคงในครัวเรือน และความเพียงพอของต้นทุนการผลิต ด้านการสร้างเครือข่าย ได้แก่ การสร้างเครือข่ายส่งผลทางบวกต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายสำหรับด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมขององค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมชุมชนนั้นส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย

สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา เว็นบาป (2556 : 100-103) ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและสาธารณสุขกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย สรุปผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ที่เป็นปัจจัยสามารถทำนายการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ตำบลท่าข้าม อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .775$ สามารถนำไปเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\text{สมการในรูปคะแนนดิบ คือ } \hat{Y} = 3.763 + .808 (X_8) + .326 (X_{11}) + .256 (X_3) + .206 (X_6)$$

$$\text{สมการในรูปคะแนนมาตรฐานคือ } \hat{Z}_Y = .895 (X_8) + .401 (X_{11}) + .281 (X_3) + .245 (X_6)$$

พบว่าแนวทางที่เหมาะสมที่นำไปสู่การพัฒนาได้คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนสวัสดิการสังคมสงเคราะห์

และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล ศิริศักดิ์ไพบุลย์ (2556 : 102-104) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สรุปผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ การศึกษา ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายมีผลต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา ส่วน เพศ สถานภาพสมรส การประกอบอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีผลต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของแต่ละด้านมาเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ด้านมาตรฐานการดำรงชีพ ควรส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านสุขภาพอนามัย
- 1.2 ด้านภาวะประชากร ควรส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่ให้มีการย้ายถิ่นฐานบ่อย
- 1.3 ด้านระบบสังคมและวัฒนธรรม ควรส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สอดคล้องกับระบบ

เศรษฐกิจ

- 1.4 ด้านกระบวนการพัฒนา ควรส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านการพัฒนาการค้า
- 1.5 ด้านทรัพยากร ควรส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนเกี่ยวกับเงินทุนและเทคโนโลยีต่าง ๆ
- 1.6 ด้านความพึงพอใจในชีวิต ประชาชนควรเกิดจากความพึงพอใจกับความสำเร็จในชีวิตของตนเอง
- 1.7 ด้านอัตมโนทัศน์ ประชาชนเกิดจากการมีความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง
- 1.8 ด้านภาวะสุขภาพและการทำหน้าที่ ประชาชนเกิดจากการได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน
- 1.9 ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประชาชนเกิดจากประชาชนรู้สึกถึงความปลอดภัยในชีวิต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาเฉพาะเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทำให้มีความจำกัดในส่วนของพื้นที่การวิจัยรวมทั้งประชากรที่ใช้ในการวิจัย ดังนั้นควรมีการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งจังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งอื่น

2.3 ควรทำการศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก สามารถที่จะนำไปขยายผลและเป็นแนวทางการปฏิบัติให้กับประชาชน

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ กรรหา. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชน*

ตำบลกกกุง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาการบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กฤษฎา เว็นบาศ. (2556). *ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและสาธิตสู่การพัฒนาคูณภาพชีวิตประชาชน :*

กรณีศึกษา เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

นฤมล ศิริศักดิ์ไพบูลย์. (2556). *การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต*

ของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก.

การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. พิษณุโลก:

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- ประภารัตน์ ช่างเรือน. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม กรณีศึกษา : ชุมชนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย .
- พายัพ ชินวัตร และโชติรัส ชวนชัย. (2559). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนของจังหวัด เชียงใหม่ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 6(3), 2081-2086.
- ไพโรจน์ มาลากุล ณ อยุธยา. (2550). *คุณภาพการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารงานท้องถิ่น. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา .
- รัตนา ต้นสวรรค์. (2553). *การดำเนินงานการจัดบริการการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม*. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น .
- รัตน์ฐาภัทร บุญवाल. (2554). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สุพจน์ เจริญขำ. (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการคณะสงฆ์. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- แสงระวี แก้วเมืองฝาง. (2552). *รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย*. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2560). *ทะเบียนราษฎร์*. มหาสารคาม.
- หาญชัย เรือนกุล. (2554). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา*. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Chandra, R. ,& Sharma .R.C. (2001). *Quality of life*. New York: McGrawhill.
- The Board of Directors of improvement the quality of life of the people. (2014). *Guideline for the management of data storage of basic minimum need (BMN) and the basic data in B.E. 2014*. Bangkok: The Department of Community Development, Ministry of the Interior. (in Thai)

Yamane, Taro. (1973). *Statistics : an introductory analysis*. New York: Harper and Row.

Zhan, L. (1992). *Quality of life : Conceptual and measurement issues*. *Journal of Advance Nursing*, 17(7), 795-800.